

decide his destiny to himself. So, the film presents not only the attempt to write, but also to rewrite M. Khyulyov's novel by means of cinema.

Key words: *novel, film script, interpretation, fanfiction, sequel.*

УДК 821.161.2

С.В.Жигун

РОМАН У НОВЕЛАХ: ПРОБЛЕМИ ЦІЛІСНОСТІ І СТРУКТУРИ

У статті аналізуються структури романів у новелах задля виявлення прийомів, що забезпечують цілісність твору. Вказано, що цілісність може забезпечуватися рамкою, що об'єднує всі новели. В іншому разі цілісність забезпечується сплутуванням мотивів. Спільними прийомами цілісності є хронотоп, спільний наратив і композиція, характерна для фабульних творів, а також мотивна структура.

Ключові слова: *роман у новелах, структура роману, цілісність, хронотоп.*

Проблеми морфології роману та жанрові класифікації його форм перебувають в центрі уваги дослідників вже понад сто років. Основні здобутки в цій царині літературознавства пов'язують із формалізмом і структуралізмом, що зосереджувалися передусім на конструктивних прийомах, нехтуючи змістовими аспектами. Формалісти мислили роман як низку новел, цілісність яких зруйновано сплутуванням мотивів, відсіканням закінчень та експозицій та розміщенням їх за принципом градації (В. Шкловський «Як зроблений Дон Кіхот», «Будова оповідання і роману»; Б. Томашевський «Поетика»). Однак такий підхід був розкритикований М. Бахтіним за ігнорування «органічності романного жанру» [6]. Ця дилема зберігається й у більшості сучасних праць з теорії роману. Справжнім викликом для літературознавців у цьому аспекті є роман в новелах, що беззаперечно є групою новел, які, втім, складають особливу цілісність.

Етапом вивчення цього питання є дисертація Х. Хамракулової «Сучасний роман у новелах (до проблеми жанрово-стильового розмаїття радянської літератури» 1980), де авторка аналізує сюжетні способи поєднання окремих новел в художню цілісність. На сучасному етапі роман у новелах досліджує О. Бровко [2;3], увага якої прикута до модифікацій новели в романній структурі, тобто особливості перетворення жанру на прийом. Таким чином лишається невирішеним питання: що забезпечує одночасну інкорпорованість та автономність окремих фрагментів у романі в новелах? Відповідь на це питання варто шукати одразу в двох аспектах: і структурному, і змістовому.

Матеріалом дослідження стануть українські романи в новелах «Вершники» Ю. Яновського, «Шлях невідомого» і «Дім над кручею» І. Качуровського, «Тронка» О. Гончара, та повісті В. Нестайка «Одиниця з обманом» і «П'ятірка з хвостиком». І хоч зазвичай твори для дітей розглядаються окремо, обраний аспект дозволяє залучити до аналізу й останні два твори, зважаючи на той інтерес, що викликає їхня структура.

© С.В.Жигун, 2018

4. Гиршман М. Ритм художественной прозы / М. Гиршман. М.: Советский писатель, 1982. – 366 с.
5. Гончар О. Тронка / О. Гончар. К.: Молодь, 1976. – 295 с.
6. Медведев П. В. Шкловский. Теория прозы / М. Бахтин// Звезда. – 1926. – № 1. – С.265-266.
7. Топоров В. Пространство и текст // Текст: Семантика и структура / В. Топоров. – М.: Наука, 1983. – С.227-285.

С.В. Жигун

РОМАН В НОВЕЛЛАХ: ПРОБЛЕМА ЦЕЛОСТНОСТИ И СТРУКТУРЫ

В статье анализируются структуры романов в новеллах с целью обнаружения приёмов, обеспечивающих целостность произведения. Указано, что целостность может быть обеспечена рамкой, объединяющей все новеллы. В ином случае целостность обеспечивается спутыванием мотивов. Но общими приёмами целостности являются хронотоп, общий нарратив и композиция, характерная для фабульных произведений, а также мотивная структура.

Ключевые слова: роман в новеллах, структура романа, целостность, хронотоп.

S.V. Zhygun

NOVEL IN NOVELLAS: THE PROBLEM OF INTEGRITY AND STRUCTURE

The article deals with the analysis of the structure of novels in novellas in order to reveal techniques ensuring the integrity of the work. It is indicated that integrity can be provided by a framework that unites all the novellas. Otherwise, the integrity is ensured by entanglement of motives. But the common integrity devices are a chronotope, a general narrative and a composition typical of the plot works, as well as a motivational structure.

Key words: novel in novellas, structure of novel, integrity, chronotope.

УДК 821.161.21:398.21(=161.2)

В.М. Школа

ДРАМАТИЗАЦІЯ НАРОДНОЕПІЧНОГО НАРАТИВУ МИХАЙЛЕМ СЕМЕНКОМ (НА МАТЕРІАЛІ ДРАМИ «МАРУСЯ БОГУСЛАВКА»)

У статті розглядається фольклоризм твору Михайля Семенка «Маруся Богуславка». Аналізується рецепція драматургом традиційного твору. З'ясовуються новації письменника в розгортанні сюжету (застосування прийому ампліфікації). Досліджується авторська версія, яка в сюжетному плані дещо відрізняється від народноепічного першоджерела.

Ключові слова: народний епос, авторська версія, традиція, новаторство, фольклоризм, героїня, варіант, народно епічний образ.